

Richtlijnen van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) bij het gebruik van tolkuren Vlaamse Gebarentaal (VGT) binnen onderwijs

Leerlingen en studenten met een auditieve handicap die les volgen in het gewoon onderwijs komen in aanmerking voor door de overheid gefinancierde tolkuren Vlaamse Gebarentaal en/of schrijftolkuren. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan en de procedure om deze tolkuren aan te vragen bij AgODi, worden beschreven in de omzendbrief “Ondersteuning van leerlingen/studenten met een auditieve handicap in het gewoon voltijds secundair en hoger onderwijs”.¹

De school voor gewoon onderwijs is verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van de door AgODi toegekende tolkuren Vlaamse Gebarentaal binnen onderwijs. In dit document worden de modaliteiten toegelicht, die hierbij in acht genomen moeten worden. Deze modaliteiten verschillen van deze die gelden voor het gebruik van de schrijftolkuren. Het is van belang dat u deze richtlijnen aandachtig leest en opvolgt. Gelieve ook alle belanghebbenden in kennis te stellen van de inhoud van deze richtlijnen.

1. Organisatie

De verantwoordelijkheid voor de organisatie en de controle van het tolkgebeuren ligt bij de contactpersoon van de school. De contactpersoon vraagt de tolken aan bij het CAB, last desgevallend de tolken af en is verantwoordelijk voor het opsturen van de maandstaten naar het CAB.

De leerlingen en studenten hebben echter ook zelf een verantwoordelijkheid inzake het gebruik van de tolkuren. Van hen wordt verwacht dat zij efficiënt met de toegekende tolkuren omgaan, om te vermijden dat de toekenning in de toekomst in het gedrang komt (zie verder punt 4 en 6).

2. Gebruik van de tolkuren Vlaamse Gebarentaal

Iedere leerling/student die een pakket tolkuren krijgt toegekend, kan deze tolkuren vrij inzetten tijdens de periode waarvoor de toekenning geldt (meestal een volledig schooljaar). Hij/zij is daarbij vrij om de uren in te zetten naargelang de behoeften van het moment, voor zover het totaal aantal toegekende tolkuren niet wordt overschreden.

De school en de leerling/student en/of zijn ouders zijn het best geplaatst om te oordelen over de inzet van tolkuren voor bepaalde vakken en activiteiten. De tolkuren kunnen gebruikt worden tijdens alle schoolgebonden activiteiten, die door de school worden georganiseerd en die deel uitmaken van het normale onderwijsproces en leerplan van de leerling/student. De school beslist autonoom over de al dan niet toelaatbaarheid van de inzet van tolken tijdens examens of andere evaluatiemomenten. De toegekende tolkuren vanuit onderwijs kunnen niet gebruikt worden tijdens opendeurdagen van de school, oudercontacten of stakingsdagen.

¹ Omzendbrief NO/2009/02, te vinden via <http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/database/document/document.asp?docid=14091>

In het hoger onderwijs kunnen voor één tolkmoment twee tolken VGT tegelijkertijd ingezet worden. Scholen en studenten van het hoger onderwijs maken zelf de afweging of en wanneer er twee tolken nodig zijn en vragen die aan bij het CAB. De uren die door twee tolken tegelijk worden ingevuld, worden dubbel aangerekend op het aan de student toegekende pakket tolkuren VGT.

Bij het gebruik van de tolkuren moet men er steeds over waken dat een tolk niet tezelfdertijd een GON-opdracht kan uitvoeren en als tolk VGT kan fungeren.

3. Aanvragen van een tolk VGT

De tolk wordt aangevraagd bij het tolkenbureau CAB (Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven vzw), dat in Vlaanderen verantwoordelijk is voor het uitsturen en uitbetalen van de tolken VGT. Een tolk aanvragen kan vanaf het school-/academiejaar 2010-2011 ook via de interactieve webapplicatie van het CAB. De richtlijnen om een tolk aan te vragen ontvangt u rechtstreeks van het CAB.

Het adres van het CAB is:

Vlaamse Communicatie Assistentie Bureau voor Doven (CAB)
Dendermondesteenweg 449
9070 Destelbergen
tel. 09/228.28.08 - fax 09/228.18.14
e-mail onderwijs@cabvlaanderen.be

4. Afmelden van de tolk VGT

Om de tolkuren van de leerling of student optimaal te benutten, moet iedere afwezigheid of wijziging met gevolgen voor een voorziene tolksituatie zo snel mogelijk worden gemeld aan het CAB. In het belang van de leerling of student moet kunnen worden aangetoond wanneer deze melding bij het CAB is gebeurd. In de richtlijnen van het CAB kunt u lezen wanneer en hoe u een tolkprestatie kunt annuleren. Afmeldingen kunnen gebeuren bij het CAB op het gewone telefoonnummer 09/228.28.08 en dit tot 16u30. Tussen 17u en 19u kan dit alle dagen op het noodnummer van het CAB (tel. of sms 0476/22.91.75).

In het geval van een te late annulatie, moet de tolk toch worden vergoed, terwijl er geen tolkprestatie wordt geleverd. De tolk kan in dat geval immers geen andere opdracht meer aanvaarden en zou anders inkomensverlies lijden. Het is daarom belangrijk dat tolkopdrachten tijdig worden afgemeld. Om tijdig te zijn, moeten alle afmeldingen tot en met 15 oktober uiterlijk de dag voordien en voor 19u worden gemeld aan het CAB. Vanaf 16 oktober moeten afmeldingen die het gevolg zijn van een wijziging in het uurrooster, twee kalenderdagen op voorhand worden gemeld aan het CAB om tijdig te zijn.

Een te late afmelding is zowel nadelig voor de overheid (de tolk moet toch worden betaald, terwijl er feitelijk niet getolkt werd) als voor de leerling of student. De uren worden immers in mindering gebracht van het pakket tolkuren van de leerling/student en na afloop van het school-/academiejaar wordt per leerling/student bekeken of er opvallend veel uren “verloren

zijn gegaan” op deze manier. Indien dat het geval is, loopt de leerling/student het risico het volgende school-/academiejaar slechts een beperkt pakket tolkuren te krijgen (cfr. hoger vermelde omzendbrief).

Tolkuren die ingevolge te voorziene wijzigingen (bv. deliberaties, examenperioden,...) niet of te laat worden afgemeld bij het CAB, worden door AgODi niet ten laste genomen (zie punt 5). Het CAB kan deze tolkuren aanrekenen aan de school, de leerling/student of de ouders.

5. Vergoeding van de tolk VGT

De tolkprestaties worden gefinancierd door AgODi. De uitbetaling van het loon van de tolk gebeurt door het CAB. Het is van belang dat kan worden nagegaan hoe de toegekende middelen worden aangewend. Via de maandstaten bevestigen de betrokken leerlingen/studenten, tolken en contactpersonen van de school dat bepaalde tolkprestaties werden uitgevoerd. De maandstaten worden ook gebruikt om na te gaan of de leerling/student zorgvuldig omgaat met de toegekende tolkuren. Het is dan ook belangrijk dat de maandstaten correct en nauwkeurig worden ingevuld en tijdig worden opgestuurd. Vanaf het school-/academiejaar 2010-2011 worden de maandstaten opgestuurd naar het CAB. De richtlijnen betreffende het invullen en opsturen van de maandstaten worden u dan ook bezorgd door het CAB.

In sommige gevallen zal AgODi de tolkprestaties echter niet vergoeden. Dit is het geval wanneer tolkprestaties worden geleverd die in strijd zijn met deze richtlijnen. Het niet naleven van de richtlijnen kan eveneens aanleiding geven tot het verlies van tolkuren. Ook tolkuren die ingevolge te voorziene wijzigingen (bv. excursies, deliberaties, ...) niet of te laat werden afgemeld bij het CAB, worden door AgODi niet ten laste genomen.

Bij een ééndaagse afwezigheid van de leerling/student of de lesgever die wordt vastgesteld op de dag dat er dient te worden getolkt of ingeval van een wijziging van het uurrooster die niet werd gemeld en waardoor er niet kan worden getolkt, komen enkel de eerste vijf tolkuren die voor die dag voorzien zijn, in aanmerking voor financiering.

Deze regeling is enkel van toepassing op de eerste dag van de afwezigheid of wijziging. Vanaf de tweede dag van de afwezigheid of van de wijziging in het uurrooster is er geen financiering van tolkuren meer mogelijk. Bij een meerdaagse afwezigheid wordt immers verondersteld dat de leerling/student of de contactpersoon dit tijdig heeft gemeld. Bijgevolg kunnen de voorziene tolkuren vanaf de tweede dag van de afwezigheid niet meer worden beschouwd als gepresteerde tolkuren.

Aaneensluitende ééndaagse afwezigheden, al dan niet onderbroken door een weekend of feestdag, worden beschouwd als een meerdaagse afwezigheid. Elke afwezigheid na een officiële schoolvakantie (herfst-, kerst-, krokus- en paasvakantie) wordt beschouwd als een nieuwe afwezigheid.

Er mogen geen bijkomende kosten voor tolkuren Vlaamse Gebarentaal worden doorgerekend aan de betrokken leerling/student of zijn ouders.

6. Aanvraag van bijkomende tolkuren / teruggave van tolkuren

Indien de leerling of student aan wie tolkuren werden toegekend, zijn of haar studies (in uw school) stopt, komen de toegekende tolkuren te vervallen. De school meldt dit via het daartoe voorziene formulier dat als bijlage 2 bij de hoger vermelde omzendbrief zit.

Indien tijdens het school- of academiejaar blijkt dat de leerling of student te weinig tolkuren VGT heeft en er bijkomende uren gewenst zijn of dat hij/zij te veel tolkuren heeft, kunnen er voor eind februari van het lopende school-/academiejaar uren worden bijgevraagd of teruggegeven. Dit gebeurt via een formulier dat in de loop van januari ter beschikking wordt gesteld aan de school. Indien de toegekende tolkuren niet worden opgebruikt, is het belangrijk dat deze uren worden teruggegeven. Op die manier kunnen andere leerlingen of studenten die de uren wel nodig hebben, er gebruik van maken. Indien de leerling/student het toegekende pakket tolkuren niet efficiënt gebruikt (d.w.z. opvallend veel uren onbenut laat zonder deze terug te geven of opvallend veel te late annulaties van een tolk heeft), riskeert hij/zij het volgende school-/academiejaar een verminderd pakket tolkuren toegekend te krijgen (cfr. hoger vermelde omzendbrief).